

Överenskommelse i Sörmlands län

om att utveckla förbättrade stöd- och
behandlingsinsatser vid omhändertagande av
berusade personer

Sammanfattning

Den nationella satsningen

När Lagen om omhändertagande av berusade personer, LOB (1976:511) trädde i kraft var tanken att lagen skulle skapa förutsättningar för ett mer humant omhändertagande av berusade personer. I Missbruksutredningens slutbetänkande Bättre insatser vid missbruk och beroende (SOU 2011:35) konstaterades att utvecklingen inte gått den väg som lagstiftaren tänkt sig.

För att stimulera ett lokalt utvecklingsarbete där landsting och kommuner tillsammans med Polismyndigheten gemensamt utvecklar alternativa lösningar till förvaring i arrest av de personer som omhändertas enligt LOB har regeringen beslutat att fördela 35 miljoner kronor till länen/ regionerna under tre år (2014-2016) för att förbättra omhändertagandet. Målet med den treåriga satsningen är att få till stånd en tydlig och varaktig praxisförändring som innebär att betydligt färre personer förs till arresten jämfört med idag. I stället ska alternativa lösningar till förvaring i arrest utvecklas hos kommun eller landsting för att också underlätta efterföljande insatser i form av råd, stöd och behandling.

Under 2014 var villkoret att parterna avsåg att ingå en lokal överenskommelse i syfte att förbättra den medicinska säkerheten och omsorgen om de personer som omhändertas enligt LOB genom att alternativa lösningar till förvaring i arrest utvecklas. De medel som regeringen avsatt för 2015 kommer att fördelas i efterhand mellan de län som har redovisat att villkoren för medlet är uppfyllt, vilket innebär att parterna ska ha ingått en överenskommelse vilken ska vara förankrad på politisk nivå hos landsting och kommuner samt vara undertecknad av behörig företrädare för Polismyndigheten. Av överenskommelsen ska även framgå vilka åtgärder parterna avser att vidta, vilka effekter som dessa förväntas ge för såväl vuxna som barn och unga. Det ska framgå hur den ska följas upp och vilken eller vilka aktörer som ansvarar för denna uppföljning. För 2016 kommer villkor för tilldelning av medel att knytas till effekterna av satsningen.

Som underlag för denna överenskommelse hänvisas till vad som redovisas i Rapport LOB satsningen Sörmland, se bilaga 1.

Organisation kring LOB-arbetet

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) är en länsgemensam resurs för länets kommuner och landsting. Verksamheten omfattar alla socialtjänstens målgrupper och är samma målgrupper som ingår i Länsstyrgruppens uppdrag. Verksamheten ingår i uppbyggandet av att stärka långsiktiga regionala strukturer för kunskapsutveckling inom socialtjänsten och angränsande delar av hälso- och sjukvården i Sörmland. Det omfattar målgruppen barn och unga, personer med funktionshinder, äldre människor, personer med missbruk och beroende, anhörigvårdare samt brottsoffer och deras anhöriga. FoUiS ska stödja utvecklingen av evidensbaserad praktik (EBP) och bidra till utveckling av hållbar, systematisk och strategisk kunskapsutveckling på olika nivåer.

Huvudman för FoUiS är sedan 1 januari 2015 Landstinget Sörmland. Den gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV) har från årsskiftet 2014/2015 driftsansvar för FoUiS. FoU-styrelsen utövar den praktiska styrningen av FoU-verksamheten och i den ingår representanter från Länsstyrgrupp Närvård som socialchefer eller motsvarande från kommunerna, förvaltningschefer samt närvårdskoordinator från Landstinget Sörmland. Stygrupp för LOB-arbetet i Sörmland är Länsstyrgrupp Närvård som består av socialchefer eller motsvarande från kommunerna, ansvarig för regionalt stöd, förvaltningschefer samt närvårdskoordinatorer från Landstinget Sörmland.

Sörmlands läns arbete

Länsstyrgrupp Närvård har utsett en arbetsgrupp för LOB arbetet bestående av representanter från kommun, landsting och polis. Arbetet leds av utvecklingsledare inom FoUis. Nyckelpersoner inom alla verksamheter har identifierats och till viss del involverats i arbetet för att gynna en fortsatt utvecklingssamverkan. Arbetsgruppen har träffats regelbundet. En övergripande kartläggning av omhändertagna enligt LOB under 2014 har genomförts i Sörmland och därefter har Polismyndigheten gjort en fördjupad kartläggning gällande dessa. Efter genomförd kartläggning/fördjupad kartläggning och resultatanalys har arbetsgruppen uppmärksammat förbättringsområden och föreslagit åtgärder för dessa, vilket framgår av Projektredovisning, LOB satsningen Sörmland, bilaga 1.

Planerade åtgärder

- Tydliggöra och utveckla en gemensam rutin för kommunernas handläggning för att säkerställa en mer rättssäker handläggning samt en förbättrad vårdkedja som underlättar fortsatta stöd- och behandlingsinsatser för personer som omhändertas enligt LOB, se bilaga 2.
- Fortbilda de som verkar som arrestantvakter i länet, oavsett om man är anställd vid Polismyndigheten eller inte, för att öka deras förmåga att upptäcka symptom, hantera medicinsk utrustning och genomföra akuta vårdinsatser. På så sätt ökar den medicinska säkerheten och förbättras omvårdnaden för de enligt LOB omhändertagna i polisområde Sörmland, se bilaga 3.

Bifogade beskrivningar enligt bilaga 2 och 3 innehåller vilka planerade åtgärder parterna avser vidta och vilka effekter som dessa förväntas ge. De innehåller även hur arbetet ska följas upp och vilken eller vilka aktörer som ansvarar för uppföljningen.

Det strategiska utvecklingsarbetet är långsiktigt och ska följas upp årligen av landstinget och kommunerna via Länsstyrgruppen och av Polismyndigheten.

Denna överenskommelse mellan Landstinget Sörmland, Sörmlands kommuner och Polismyndigheten (Polisområde Södermanland/Polisregion Öst) gäller det fortsatta utvecklingsarbetet inom LOB-satsningen. Arbetet ska bedrivas enligt bifogade beskrivningar av planerade åtgärder.

Eskilstuna 2015-10-26

Monica Johansson

Ordförande

Nämnden för samverkan kring

Socialtjänst och vård

Sörmland

Mikael Backman

Polisområdeschef

Polisområde Södermanland/

Polisregion Öst